

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata vt
Sacramento, & vt sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-vnctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De Sacramenti pœnitentiæ institutione, & necessitate. 4

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

vt antea obligatus non esset, idemque probabile sit, extra mortis periculum nullum esse diuinum preceptum penitentiæ factis infirmarunt Durand. in 4. dist. 27. q. 10. art. 1. in fine iuncto art. 2. Caietan. verbo contritio. §. Tempus autem. Nauar. c. 1. n. 27. quia preceptum affirmatiuum esse non potest nisi tempus illius obligationis exequenda cognitur futiuram tamen nixus autoritate communis sententiæ probabilis existimo, te obligatum esse, ne diu, v.g. post tres, vel quatuor annos, penitentiam differas; ceteris enim in hac dilacione, tum diuinam amicitiam parui pendere, cuius contemptus non leuiter Deum offendit: idemque Paul. ad Roman. 2. inquit. An diuitias bonitatis eius, & longanimitatis contemnis? Ignoras, quoniam bonitatis Dei ad penitentiam te adducit? Secundum diuitiam tuam, & impenitens cor tuum, benefauctas tibi iram. Cui consonat Prouerb. 1. Quia vocaui, & non uenisti: extendi manum meam, & non fuit, qui aspiceret: despersisti omne consilium meum. & increpationes meas neglexisti: ego quoque in interitum vestro uidebo, & subannabo uos, & c. tum propriam salutem: siquidem in mortali diu perflitis, grauissimum bonorum spiritualium sacrum facis, manifestumque periculum incurris, nouum peccatum committendi. Nam vt dixit Gregor. hom. 17. in Ezech. Peccatorem diu expectat Deus, ut redeat: non redenti, atque contemnti ponit offendiculum, ubi grauius impingat. Et Concil. Mileuitan. can. 3. definit, hominem sine gratia iustificante non esse diu a nouo peccato mortali continendum. Item, incurris periculum perpetue indurationis; iuxta ea, quæ dicta sunt ad Rom. 2. & Prouerb. 1.

10. Neque est verum, incognitum esse tempus huius obligationis exequenda: nam esto incognitum sit quoad terminum interitum suæ executionis; non tamen quoad terminum extrinsecum: factis enim incognitum est, penitentiam non esse longo tempore differendam: sic enim differens, maxime vsque ad finem uitæ, timere potest, non quod deferat peccata, sed quod peccata illam sine defertura, vt dixit Aug. relatus in c. Si quis positus, & cap. Qui egerit. & alius de penitentia. dist. 7. & colligitur ex Ambrosio. in exhortat. ad agendam penitentiam. Cyprian. lib. 4. epist. 2. Chrysostr. hom. 22. in epist. 2. ad Corinth. & tradit Henric. lib. 4. de Sacram. cap. 6. Suar. disp. 15. sect. 6. Egid. de Coninch. disp. 3. de penitentia. dub. 3. n. 32. Paul. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 2. n. 6. Vbi optime aduertit, huius obligationis penitendi te factis facturum, si annuam Confessionem, ab Ecclesia preceptam sequentes. Nam esto, Sacramento non accedas contritus, sed attritus; ea attritio simul cum Sacramento sufficit, vt amicitia diuina restauretur, & peccatum commissum deleatur.

11. Ad extremum aduerte, post peractam penitentiam, qua peccata remissa sunt, nullam tibi superesse obligationem nouæ penitentiæ, quantumuis peccata memorie occurrant: esse enim dura obligatio, & absque ullo fundamento imposita, vt ex D. Thom. q. 84. art. 8. & q. 9. colligunt Suar. disp. 15. sect. 4. Egid. de Coninch. disp. 3. dub. 4. Paul. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 2. in fine. Bonac. disp. 3. de Sacram. q. 5. sect. 1. p. 2. in fine. Quinimo existimo, si immemor tuorum peccatorum dilectione Dei super omnia, quæ est virtualis contritio, iustificatus sis, te non esse obligatum, extra Sacramentum Penitentiæ, detestationem peccatorum habere: quia ad hanc solum tenentis, vt peccata tibi remittantur, & in filium, & amicum Dei accepteris, quod prædicta dilectione obtinisti. Et forte ob hanc causam dictum est Luca 15. iustus penitentiam non indigere. Atque ita tradunt Cordub. lib. 1. q. 2. dub. 2. Valq. de penit. q. 80. art. 2. dub. 2. n. 11. Bonac. d. 5. q. 5. sect. 1. p. 2. n. 3. Verum, si clauibus peccata subicienda sunt, tenentis ratione sacramenti illum habere detestationem: quia peccata materia Sacramenti non sunt, nisi dolore informata, vt inferius dicemus.

PUNCTUM IV.

De Sacramenti Penitentiæ institutione & necessitate.

1. Esse Sacramentum Penitentiæ distinctum ab aliis, fides docet.
2. Quando Christus hoc Sacramentum instituit.
3. Proposuit quædam obiectio ex Sacramento Ordinis desumpta, & fit illi satis.
4. Secunda obiectio ex initio legis Evangelicæ.
5. Prædicta obiectio soluitur, & declaratur, quando lex Moysis mortua, & mortifera fuerit.
6. Tertia obiectio ex absentia Thoma Apostoli: & fit illi satis.
7. Ad remittendas culpas, & deinde poenæ, est potestas Sacerdotibus concessa.
8. Qualiter Apostolus prædicta potestas concessa fuerit, Ioan. 20.
9. Prædicta potestas est ministerialis.
10. Nomine clauium significatur dicta potestas.
11. Quæ sint partes essentielles, & integrales Sacramenti Penitentiæ.

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars I V.

12. Quæ sit eius definitio.

13. Qualiter Sacramentum Penitentiæ necessarium sit; non solum necessitate precepti, sed mediæ.

1. **E**SSe Sacramentum Penitentiæ distinctum à reliquis sacramentis à Christo Domino institutum, definit Trident. sess. 14. can. 1. & 2. & Florent. decreto Eugenij in litteris vnionis. Apostolis namque, & eorum in sacerdotali Ordine successores data est à Christo Domino potestas, vt nomine ipsius hominibus peccata remittant, & retineant, prout causa postulauerit. Debet ergo sufficientia, vel insufficientia causa nota sacerdotibus esse, vt ipsi retentionem faciant, vel remissionem concedant, cuius concessio, vel retentio manifesta hominibus esse debet, aliàs non esset satis prouisum. At hic modus uisibilis remittendi peccata, & reconciliandi homines Deo, distinctus est à reliquis sacramentis, vt de se liquet. Ergo hoc sacramentum Penitentiæ est à reliquis distinctum.

2. Instituit autem Christus Dominus hoc Sacramentum, cum post resurrectionem Apostolis, absente Thoma, apparuit Ioan. 20. ipsisque dixit: Accipite Spiritum sanctum. Quorum remisit is peccata remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta sunt. Quo tam insigni facto, & uerbis tam perspicuis inquit Trident. sess. 14. cap. 1. potestatem remittendi, & retinendi peccata ad reconciliandos fideles post Baptisum lapsos Apostolis & eorum legitimis (in sacerdotali Ordine) successoribus fuisse communicatam, vniuersorum Patrum consensus semper intellexit. Idem dixerat, sess. 6. cap. 14.

3. Sed obicitur: Apostoli fuerunt ordinati, & consecrati Sacerdotes in vltima Cæna: ergo acceperunt tunc potestatem, non solum in Corpus Christi verum, sed etiam in mysticum, hoc est, non solum consecrandi, sed peccatores reconciliandi; acceperunt enim characterem Ordinis, quo utraque hæc potestas conceditur. Et forte ob hanc causam, cum Sacerdotes ordinantur, non solum illis datur potestas Corpus Christi conficiendi, sed etiam peccata fidelibus remittendi, vt ea actione indicetur, utramque potestatem Apostolis simul collatam fuisse. Fauetque Trident. sess. 14. c. 1. dicens: Christus Dominus Sacramentum Penitentiæ tunc præcipue instituit, cum à mortuis excitatus, insufflauit in Discipulos suos, &c. Ergo, si tunc præcipue instituit, antea institutum erat, etsi non perfectè, & completè.

Respondeo, potestatem conficiendi Corpus Christi, & remittendi peccata medio eodem characterè sacerdotibus conferri, sed non inde inferitur, eo characterè posito utramque potestatem concedi: quia hæc potestates, cum morales sint, ab ipso characterè distinguuntur, ac proinde concedi potest character cum potestate conficiendi Corpus Christi absque potestate remittendi peccata, vt de facto conceditur, cum Sacerdotibus in ordinatione dicitur: Accipite potestatem offerendi sacrificium. His enim uerbis sola potestas consecrandi conceditur. Cum uero subiungit Episcopus: Accipite Spiritum sanctum: quorum remisit is, &c. potestatem absoluendi à peccatis concedit non alio diuerso characterè communicato, sed eodem nouiter extenso. Quod uero eodem tempore concedatur Sacerdotibus utraque potestas, indicium non est fuisse eodem tempore Apostolis concessam, sicuti non est indicium diuerso tempore sacerdotibus potestatem Ordinis, & iurisdictionis requisitæ ad huius sacramenti administrationem concedi, & Apostolis concessam fuisse. Concilium autem Trident. idem dixit, Christum Dominum præcipue instituisse sacramentum Penitentiæ, cum Ioan. 20. dixit: Accipite Spiritum sanctum; &c. quia Matth. 16. & 18. promiserat Petro, Apostolique, clauis regni cælorum: qua promissione materiam, & formam sacramenti Penitentiæ designauit, & quasi eius institutionem inchoauit: & præcipue, quia in vltima Cæna, cum Apostolos in Sacerdotes ordinauit, characterem concessit, quem ad remittenda peccata postea extensurus erat, Apostolusque de ritu, & modo, quo Penitentiæ sacramentum ministratur erant, instituit.

4. Obicitur secundò: Lex Euangelica ante Christi mortem instituta est, siquidem lex antiqua eius morte expirauit, illis uerbis Ioan. 19. n. 39. Consummatum est. Ergo Sacramentum Penitentiæ, quod est unicum ex potissimis Ecclesiæ fundamentis ante Christi resurrectionem est institutum. Confirmo. Si sacramentum Penitentiæ post resurrectionem Christi esset institutum, sacramentum legis antiquæ, quod umbra erat, & figura nostræ penitentiæ, Christi morte non expirasset: quia cessare non potest umbra, nisi ueritate luce adueniente, & consequenter post Christi resurrectionem adhuc legales ceremoniæ durassent: quod pugnat cum S. Thom. q. 107. art. 4. ubi ex Paulo ad Galat. 5. ostendit, post passionem Christi legalia omnia cessasse.

5. Huic obiectioni respondere potes ex Soto in 4. dist. 3. q. vnic. art. 2. ad 6. argum. tempus Passionis, & Resurrectionis pro vno, eodemque tempore, ac termino moraliter reputari ad instituendam, perficiendamque Ecclesiam Christi, & Synagogam antiquam abolendam; & illa uerba, Consummatum est, ad utrumque tempus referri: in quo lex noua orta est & vetus

vetus extracta. Quare non in ipso mortis Christi momento, sed progressu temporis, post resurrectionem, Ecclesia Christi legibus, & Sacramentis (ve Soto *suprà ad 5.* obseruauit) consummata est. Confirmatio argumenti postulat, vt explicemus tempus, quo legalia Sacramenta, & sacrificia, reliquaque Iudæorum cæremoniæ cessauerint. Qua de re S. Thom. 1. 2. q. 130. *Valq. ibi, disp. 180. 181. q. 182.* & Sotus in 4. *disp. 3. q. omic. art. 2.* constanter affirmant, sacrificia, & cæremoniæ legis antiquæ morte Christi, quantum ad utilitatem (si quæ illis inerant) & quantum ad vim obligandi Iudæos omnino expirasse. Ex quo velut in proverbium emanauit, Christum Dominum sua morte vitam, virtutem, omnemque obligationem legalium euacuasse. Addunt tamen ex verbis Augustini, legem antiquam non illicito fuisse mortiferam, cum mortua est: siquidem, vt aduertit S. Th. *suprà, art. 4. ad 1.* Paulus Actor. 16. Timotheum Discipulum, quia ex matre Iudæa natus erat, circumcidit: & Actor. 21. assumptis quibusdam viris cum eisdem purificatus est, secundum Iudæorum ritum, captique rasi Nazæorum more. E contra Suar. 1. *de legib. lib. 9. cap. 12. & lib. 10. c. 4.* existimat, legem antiquam in die Pentecostes, & non antea expirasse, quia vsque ad illud tempus noua promulgata non est, neque obligare cepit. Post illud tempus mortifera fuit illis tantum, quibus per sufficientem promulgationem constitit. Is positus, si sententiæ Suar. adherere vis, ad confirmationem responde, & Sacramentum Pœnitentiæ post Resurrectionem esse institutum, & cæremoniæ legales post Resurrectionem durasse: neque Paulum ad Gal. 5. esse contrarium; quia ex illius testimonio tantum colligitur, legalia omnia facta esse mortifera, cum sufficienter in mundo veritas nouæ legis promulgata est.

At, quia mihi videtur probabilior sententiæ D. Thom. affirmantis, legales cæremoniæ morte Christi cessasse, idè ad confirmationem argumenti neganda est sequela, & ad illius probationem dicendum, per erectionem Ecclesiæ, & legis Euangelicæ vtique factam à Christo in sua morte, & Resurrectione, vniuersam legem antiquam, quantum ad cæremoniæ, sacrificia, & Sacramenta, penitus expirasse: quia illa omnia in modum vnus Ecclesiæ, & Synagogæ adumbrantis nostram Ecclesiam consumpta sunt, & fugata nouæ legis veritate, etiam si ipsa noua lex non fuerit perfectè constituta, neque ipsa lex vetus fuerit ita mortifera, sed quando noua sufficienter promulgata est. Ex quo collige omnia legalia præsignantia aduentum Spiritus Sancti, & plenitudinem gratiæ Ecclesiæ in die Pentecostes communicandam morte Christi, eiuque Resurrectione expirasse. Et similiter è contra collige, etsi nostrum Baptisma fuerit à Christo Domino institutum tempore, quo à Ioanne fuit baptizatus, vel paulò post, vt ex August. & D. Thom. communique sententiæ docuimus *tract. de Baptismo, pun. 1.* non obinde Sacramentum circumcisionis ante mortem Christi cessasse, sed Iudæos prædicto tempore obligatos esse illo vt. Ergo cessatio cæremoniarum legis antiquæ non est sumenda ex institutione vnus, vel alterius Sacramenti legis nouæ, sed ex erectione Ecclesiæ, quæ in morte Christi contigit.

6. Obiicit tertio: Cum Christus Dominus Ioan. 20. dicitur tradidisse Apostolis potestatem remittendi peccata, Thomas non erat cum eis: at Thomas eandem potestatem accepit, ac reliqui Apostoli. Ergo eo tempore non fuit Apostolis tradita potestas, sed confirmata, quæ tradita fuerat. Respondeo ex doctrina Cyrilli relati à nostro Maldon. *ante num. 23. ad dict. loc.* Ioan. Thomæ absenti per Spiritum sanctum datam fuisse potestatem remittendi peccata, sicut & reliquis Apostolis: quod confirmat Cyrillus (inquit Maldon.) exemplo Eldad & Medad ex septuaginta Senioribus, quibus Dominus auferens de spiritu Moyse contulit, qui eum in castris remansissent, eodem Spiritu, ac alij, repleti sunt, vt habetur *num. 11.*

7. Porro prædicta potestas per se est ad remittenda peccata quoad culpam, & deinde quoad pœnas peccatis debitas. Nam peccatum propriè, & in rigore culpam denotat, idè quæ Trident. *sess. 14. c. 1.* q. 4. tribuit Sacramento Pœnitentiæ reconciliationem peccatoris cum Deo, vt effectum illius proprium, & *sess. 6. cap. 14. & sess. 14. can. 2.* appellat Sacramentum Pœnitentiæ secundam tabulam post naufragium: quia virtute illius à secundo naufragio animæ per peccatum post Baptismum commissum liberamur, sicuti latius prosequitur Suar. *disp. 16. sect. 2.* Neque obstat, quod aliquando pœnitentiæ inueniat peccatum virtute contritionis, & dilectionis Dei super omnia remissum: quia est remissum ex lege, & obligatione suscipiendi sacramentum, & ex voto illius.

8. Deinde potestas concessa Apostolis Ioan. 20. fuit potestas Ordinis, & iurisdictionis complera. Nam esto in vltima Cena in Sacerdotes fuerint ordinati, sola potestatem consecrandi Corpus accepit: potestas verò remittendi peccata postmodum illis communicata fuit, non qualiter solet simplicibus Sacerdotibus communicari, quibus non designantur subditi, circa quos prædictam facultatem exercere possint: Apostolis namque, vt totius Ecclesiæ Pastoribus, omnes fideles à Christo Domino subiecti fuerunt. Potestas ergo, quæ

ex se valet remittere peccata, si subditi, quibus fiat remissio, concedatur, vocatur potestas ordinis, quia recipientibus sacerdotalem Ordinem conceditur: ea verò, quæ ex relatione superioris ad subditos confugit, potestas iurisdictionis nuncupatur. Sic Parochus non ordinatus potestatem iurisdictionis tantum habet; simplex verò sacerdos potestatem Ordinis: at Parochus ordinatus vtraque gaudet. Igitur potestas Ordinis est diuina, & supernaturalis deputatio Sacerdotis, vt nomine Christi, & sacramentum Eucharistiæ conficiat, & quos habuerit subditos à peccatis absoluat. Subiicere autem hos vel illos, & tanquam subditos gubernare, ad potestatem pertinet iurisdictionis actualis, & determinatæ; & siue hac potestate neque oues sunt, neque subditi, neque sacramentum administrari potest, vt docet Trident. *sess. 14. cap. 7. ibi: Quoniam igitur natura, & ratio iudicij illud exposcit, vt sententiæ in subditos duntaxat feratur, persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, & verissimum esse Synodus hæc confirmat, nullius momenti abolitionem esse debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinarius, vel subdelegatum non habet iurisdictionem.* Ex quibus verbis manifestè liquet, hanc potestatem Ordinis, & iurisdictionis esse iudicariam, & debereque in ea exercenda Iudicem & reum interuenire, vt traditum ab eodem Concilio, *sess. 14. c. 5. & can. 9.*

9. Præterea dicta potestas est ministerialis: quia Sacerdos vices alterius nempe, Dei, & Christi Domini gerit, cuius nomine & autoritate operatur, & peccata condonat vt docuit August. relatus in c. *Aliud est, de consec. dist. 4.* Vnde eadem est sententiæ, quæ à Sacerdote in terris, & à Christo in Cælis profertur; neque prius ab vno, quam ab alio: est enim absolutio effectus duarum causarum in modum vnus simul, & indiuisum operantium. Neque obstat communiter Ecclesiæ Patres, teste Vvaldeu. *tom. 2. de Sacram. Pœnit. c. 144.* affirmare, sententiam abolitionis in celo prolata non pendere ex ea, quæ in terris profertur; nam vt inquit Author. *de vera, & falsa pœnitentiæ. cap. 9.* pendet quoad approbationem, & confirmationem; nec in se ipsa, cum vna eademque sit.

10. Denique nomine clauium regni cælestis, etsi sola suprema potestas Petro, eiusque successoribus concessa significetur, vt pluribus affirmat Maldon. *ad cap. 16. Matth. num. 19.* at ex traditione Ecclesiæ, communique Theologorum vltà à Trident. *sess. 14. cap. 5. & can. 15.* approbato, potestas tradita sacerdotibus ligandi, & soluendi appositissima metaphora clauium nuncupatur. Etenim regnum cælorum, quod peccatoris per peccatum clausum erat, abolitione, quasi clauis referatur; & abolitionis negatione quasi detinetur obstruatur. Sed aduerte, ex hac potestate clauium duplicem in communi sententiæ contineri alteram scientiæ, qua sacerdos iudicè in foro interno causas, & peccata fidelium examinat, & cognoscit alteram potestatis, qua post examinem præmissum sententiam abolitionis, vel retentionis profert.

11. Ex his primò colliges, quæ sint partes essentialis, & integrantes huius sacramenti: cum enim exercetur per modum iudicij, & accusatio rei, & absolutio Iudicis interuenire debet. Accusatio duplicem actum cõrinet: dolorem, inquam, de peccato confessio, & illius humilem confessionem: quos actus subsequitur absolutio Iudicis satisfactione aliqua imposita. Vnde pœnitentiæ ex parte pœnitentis triplici actu, quasi materia constat, contritione, videlicet, confessione, & satisfactione, vt dixit Concilium Tridentinum, *sess. 14. cap. 3.* Ex parte Sacerdotis, abolitione, tanquam forma, vt colligitur ex ipso Concilio *c. 3. s. 6.* Et licet Concilium dixerit, actus pœnitentis esse quasi materiam, non inde inferendum est impropiè esse materiam, cum propriissimè sint partes huius sacramenti à forma abolitionis determinatæ, & informatæ. Sed esse analogiè materiam comparatione aliarum rerum physicarum, quibus ratio materiæ propriè conuenit, vt aquæ in Baptismo, & chiniati in Confirmatione; panis & vino in Eucharistiæ; ex quibus ad actus humanos ratio materiæ deriuatur: vel dic, illud verbum quasi non denotare similitudinem, sed expressionem veritatis, iuxta illud Ioann. 1. *Vidimus gloriam eius, gloriam quasi inuenienti à patre, & habetur cap. Parochianos, de decimis.* Solum de satisfactione est aliqua dubitatio; qualiter esse possit pars sacramenti: siquidem illud in suo esse confectum sequitur. Sed dicendum est, partem essentialem non esse, at esse partem integram, vt potest quæ ad remissionem pœnæ pro culpa debite, virtute clauium iniuncta concurret. Vnde Concilium *sess. 14. cap. 3.* caute dixit, contritionem, confessionem, & satisfactionem pertinere ad integritatem, & ad plenam, & perfectam peccatorum remissionem: quia satisfactio, quæ erat vna ex illis partibus enumeratis, non concurrebat ad sacramenti essentiam componendam, sed ad integritatem, & perfectionem illius, de cuius ratione est, pœnam in eo iudicio iniunctam exequi.

12. Secundo colliges sacramenti Pœnitentiæ definitionem: est enim cæremonia facta in modum iudicij diuini instituta ex actibus pœnitentis, vt materiæ; & abolitione sacerdotis, vt formæ, in reconciliationem eius, qui post Baptismum lapsus est. In qua definitione, vt ex D. Thom. *quæst. 84. art. 3. & ibi Valq.*

Valo. dub. 3. Suar. disp. 18. sect. 5. colligitur, actum externum confessionis, & satisfactionis ex parte penitentis, & absolutionem ex parte Sacerdotis esse Sacramentum tantum: quia non significatur, & tamen significat dolorem cordis, vel remissionem peccati: ipsam vero remissionem peccati media gratia habituali factam esse rem tantum huius Sacramenti: quia significatur per absolutionem Sacerdotis; nihil tamen significat. Denique ipsam contritionem esse rem, & Sacramentum simul: quia significatur per confessionem penitentis, & significat remissionem culpæ. Nam contritio cordis facta sensibilibus per confessionem, adiuventem forma absolutionis, sicut eleuatur ad conferendam gratiam; ita efficitur signum remissionis culpæ.

17. Superest dicendum de Sacramenti penitentiae necessitate. Et quidem esse necessarium necessitate præcepti diuini, constat ex Trident. sess. 14. cap. 6. colligiturque ex illo Ioan. 20. Quorum remisistis peccata, &c. quo loci datur Sacerdotibus facultas remittendi peccata, & simul ea retinendi; retinent autem, dum remittunt. Necessitate medijs in re susceptum necessarium non est, siquidem contritio charitate firmata gratiam obtinere potest, antequam Sacramentum Penitentiae recipias, uti definitur à Trident. sess. 6. c. 14. & sess. 14. c. 4. Bene tamen in re, vel in voto; quia nulla alia via, quam Sacramentum in re susceptum, vel voto illius iustificari potest. Votum autem Sacramenti in dilectione Dei super omnia, contritioneque charitate formata continentur; non solum quia contritio imbibit in re propositum recipiendi Penitentiae Sacramentum, quatenus præceptum est; sed, quatenus est medium per se ex diuina institutione ordinatum in peccatorum remissionem: quod in aliorum præceptorum obseruatione non procedit. Etenim aliorum præceptorum obseruatio non est medium ex lege, & institutione diuina ordinatum ad gratiam remissionemque peccati per se concedendam, ideoque votum illius obseruationis, quod in contritione continetur, solum est votum rei præceptæ, non medijs per se ad sanctificationem ordinati, eaque de causa nulla puri præcepti obseruatio est necessaria necessitate medijs in re, vel in voto, ad iustificationem: secus est de voto Penitentiae: quæ per se est ad sanctificationem ordinata; ideoque est necessaria necessitate medijs in re, vel in voto.

Quod si obicitur: Ante Penitentiae Sacramenti institutionem contritio non continebat votum Penitentiae; sed alique prædicto voto gratiam conferebat: ergo nec modo continet, cum eadem sit contritio, nec villo modo diuersa. Neganda est consequentia: nam contritio non continet votum seruandi tantum hoc, vel illud præceptum determinatum; sed continet votum seruandi quodcumque fuerit præceptum, cum autem Penitentiae Sacramentum nouiter fuerit præceptum, insuperque ex lege diuina constitutum medijs per se ad iustificationem, contritio votum illius specialiter continet.

Ex quo fit necessitatem Sacramenti Penitentiae non ex natura rei; sed ex præcepto diuino ortum habere, ut tradit Henric. lib. 2. de Baptismo, c. 3. num. 3. Suar. tom. 3. in 3. part. disp. 69. art. 4. & disp. 31. sect. 1. concl. 1. & disp. 40. sect. 1. concl. 3. Poterat enim Christus Dominus hoc Sacramentum institueret, ut velle, & conueniens ad sanitatem animæ concedendam; non ut necessarium, & obligatorium.

PUNCTUM V.

De forma Sacramenti Penitentiae.

1. Forma huius Sacramenti necessario verba exposulat.
2. Verba sunt. Ego te absoluo, &c. Explicanturque.
3. Graue peccatum esset, si omiseres verbum illud, à peccatis: scilicet de signo, ab omnibus.
4. Mutatio essentialis in prædictis verbis contingit, si non imperatiuo modo; sed iudiciali, & deprecatiuo proferrantur.
5. Quem sensum prædicta verba. Absoluo te. habeant. Proponitur ratio dubitandi.
6. Explicatur verus sensus.
7. Est antiqua fuit opinio, hanc formam in absentem proferrari posse, iam contrarium definitum est.
8. Absolutio mortuorum presenti impendi debet, tametsi absente Sacerdote signa contritionis exhibuerit.
9. Qualiter absolutio, & conditionate verba prædicta proferrari debent.

1. Formam Sacramenti Penitentiae confici non posse nuntibus, aliisque signis, quam verbis a Sacerdote prolatis, colligitur aperte ex Concil. Florent. in decreto Eugen. affirmante omnia Sacramenta (excepto matrimonio, quod est regulariter verbis perficitur, interdum aliis signis conficitur) verbis, tanquam forma, perfici: & ex Trident. sess. 14. cap. 7. definiente, non solum verba necessaria esse; sed, quæ verba ne-

cessaria sint: & tradunt communiter Doctores aduersus Paludan. in 4. dist. 17. quest. 2. art. 1. Ioann. Medinam. Cod. de confess. tract. 2. quest. 15. §. Quartum dictum. Petrum de Soto lect. 11. de confess. ductos ex eo, quod sententia nuntibus, & scriptura profertur potest. Sed, quamuis id verum sit in iudicijs humanis, in quibus à iure verba non requiruntur essentialiter: at in hoc iudicio, cum omnis eius essentia ab institutione Christi promanauerit, ipsæque (sic declarante praxi, vsque Ecclesiae) statuerit, verba necessaria esse; efficitur sanè, nullis alijs signis formam concipi posse.

2. Verba autem formæ (inquit Trident. sess. 14. cap. 3.) eadem sunt: Ego te absoluo, &c. quibus de Ecclesia sanctæ more preces quædam laudabiliter adiunguntur, quæ ad ipsius tamen forme essentiam nequaquam spectant, neque ad ipsius Sacramenti administrationem sunt necessaria. Pronomen, ego, etsi videatur à Concilio tanquam necessarium requiri; at necessarium non est, ut in se exprimat: sufficienter enim in verbo, absoluo, exprimitur, ut ex communi sententia notauit Suar. de penitent. disp. 19. sect. 1. numer. 17. Valq. quest. 84. art. 3. dub. 4. Bonac. disp. 5. de Sacram. quest. 4. punct. 1. in princ. Alia verba, quæ prædictis expressis à Concilio coniunguntur, quæque illorum sensum complent, nempe, ab omnibus peccatis tuis, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. videntur formæ essentialia esse, etsi à Concilio non fuerint expressa: tum, quia indicantur in illa particula, &: tum, quia hæc non pertinent ad preces, & deprecationes, quas solum Concilium à necessarijs formæ exclusit: quinimò pertinent ad completum sensum absolutionis. Alijs absolutio à peccatis, & sacramentalis, non haberet distinctam, & determinatam formam, quæque absolutioni cuiuslibet censuræ accommodari posset. Quod si dicas ex intentione Sacerdotis accommodari, ut eadem materialis forma, quæ absolutioni à peccatis designata est, deseruiat censuræ absolutionis: obstat quia formæ Sacramentorum non ex intentione ministri significationem determinatam sortiuntur; sed ex se, & Christi institutione. Si igitur ex se illa verba. Ego te absoluo. determinatè absolutionem à peccatis non significant, sed indifferenter sunt, tum peccatorum absolutioni, tum censuræ, sine dubio indigebunt subsequentibus verbis, à peccatis; quibus significatio determinatur. Præterea inuocatio Sanctissimæ Trinitatis videtur necessaria; tum, ne denoter Sacerdos propria autoritate, sed autoritate Dei, & Christi absolueret; tum, ut Penitentiae Sacramentum cum Baptismo conueniat, in cuius administratione Trinitatis inuocatio necessaria est.

Sed omnino dicendum est, sola illa verba, Absoluo te, necessaria esse: quia illa verba absolute prolata stant pro famosiori significato quod est peccatorum absolutio, præterquam quod ex subiecta materia, scilicet, peccatorum confessione, sufficienter determinatur. Neque his obest, quod ex intentione Sacerdotis absolutioni à censuris accommodetur, & eiusdem verbis, eademque forma, & à peccatis, & à censuris absolui possis ut docuit Sotus distinct. 14. qu. 1. artic. 5. Nauarr. de penitent. distinct. 6. cap. 1. Henric. lib. 4. cap. 11. numer. 3. Bonac. disput. 52. quest. 4. punct. 1. numer. 10. quia nulla est implicatio, formam materialem Sacramenti ex se ad effectum Sacramenti determinatum significandum ex intentione proferentis ad alium diuersum effectum accommodari. Concilium autem Tridentinum adiungens prædictis verbis, Absoluo te, illam particulam, &: non declarauit subsequentium verborum expressionem essentialem esse; sed illa tantum verba, Absoluo te, esse essentialia, quatenus à peccatis absolutionem significat, vel ut placet Valentia tom. 4. disput. 7. quest. 1. punct. 3. illam particulam, &, Tridentinum apposuit, ut indicaret alia verba adiungi formæ ex laudabili Ecclesiae consuetudine. Aegid. verò de Coninch. disp. 4. dub. 3. numer. 30. inquit, illam particulam, &, appoluisse Tridentinum, ut indicaret, se nolle definire, an expressio à peccatis sit essentialis absolutioni; sed locum opinionibus concedere.

3. Moneat tamen communiter Doctores, & bene graue peccatum te commissurum, si expressionem peccatorum in absolutione omiseres: siquidem probabilitate non caret, prædictam expressionem necessariam esse, sicuti docuit Gab. in 4. distinct. 14. quest. 2. Paludan. disp. 22. quest. 3. Petr. de Soto lect. 4. de confess. At exponere Sacramentum periculo irritationis, & in Sacramenti irreuerentiam cedit, & in damnum suscipientis. Ergo est graue peccatum.

Signum illud distributum, ab omnibus, etsi Gab. loco citato existimet, necessarium esse; reliqui Doctores merito contrarium affirmant, & Manuale Romanum docet. Tum, quia propositio indefinita yniuersali æquipollet. Tum, quia ex subiecta peccatorum confessione determinatur, ut ab omnibus illis, à quibus confessus es, absoluaris. Tum, & præcipue, quia, si absolutio facta est à peccatis mortalibus, cum vnium sine alio remitti non possit, necessariò ab omnibus fit; tamen signum, ab omnibus, non exprimitur. Si verò à venialibus absoluaris, censuris absolutus ab omnibus his tantum, quorum detestationem habes: quippe venialia partim remitti, partim irremissa manere possunt. Inuocationem Trinitatis certum est